

A tropical sunset scene with palm trees and a boat on a river. The sun is low on the horizon, casting a warm, golden glow over the water and the silhouettes of the palm trees. Two people are in a small boat on the river, one rowing. The overall mood is peaceful and serene.

Suriname

Nederlands in de tropen

Voor driekwart bedekt met ongerept Amazonewoud, de geschiedenis voor het oprapen, en bewoners die altijd in zijn voor een praatje. In het Nederlands. Redenen genoeg om Suriname te bezoeken. En dan is er nog dat gevoel. Iets diepers dat deze bestemming onweerstaanbaar maakt.

TEKST KARIN RUS

Suriname, ik kan jou niet loslaten!
 Suhu-ri-name, jij bent mijn liefde!
 Het liedje schalt uit de speakers van Uncle Ré, een klein eetstalletje in Paramaribo. Het nummer zet me aan het denken. Kun je verliefd zijn op een land? Het heeft er alle schijn van. Ik kom steeds terug, wil altijd langer blijven en stap steevast met pijn in mijn hart het vliegtuig in. Ook nu wil ik na één dag al niet meer weg, bedenk ik als ik aan de Waterkant zit, dé ontmoetingsplek van de stad. Hier wordt in de schaduw van grote bomen bami gegeten, bier gedronken en vooral veel gekletst.

Ruim de helft van de bevolking van Suriname woont in Paramaribo, in totaal zo'n 290.000 mensen. Via via kent bijna iedereen elkaar wel en er zijn nauwe connecties met Surinamers in Nederland. Het doet allemaal erg dorps aan; de mensen zijn open, vrolijk en geïnteresseerd.

Behalve in de oude binnenstad met zijn houten herenhuizen is Paramaribo niet mooi. Het is ook geen bruisende metropool. Wel is het een gezellige, Caribische chaos waar je nooit om een praatje verlegen zit en je je geen moment hoeft te vervelen. Daarbij is het

een uitstekende uitvalsbasis voor een tripje langs de kuststrook of reizen het binnenland in.

Stukje fietsen

Wandelend langs de Waterkant – een soort boulevard aan de rivier – kom je diverse bezienswaardigheden tegen: het imposante Fort Zeelandia, officiershuizen, en een groot beeld van koningin Wilhelmina, dat uitkijkt over de Surinamerivier. De overdekte Centrale Markt – rommelig, warm en druk – is ook een bezoekje waard. Creoolse vrouwen uit het binnenland prijzen er hun waar aan: “Vers uit het bos!” Olie tegen muggen, boombast tegen koorts en kruiden voor elke mogelijke kwaal.

Veel rustiger is het aan ‘de overkant’, de oostkant van de Surinamerivier. Een klein bootje brengt mij met m'n fiets in tien minuten naar een vlak groen land- >

Vorige pagina's: **zicht op de Surinamerivier.**

Foto's vanaf linksboven met de klok mee: **laat 17e-eeuwse Hollandse huizen in Paramaribo; verkoopster van knippa op de Centrale Markt; zicht op Paramaribo met Fort Zeelandia op de voorgrond; meisje met een gevangen hagedis.**

FOTO: THUIS HESLENHEID

© YDE BOUWA

Info & tips

Suriname heeft een tropisch klimaat met het hele jaar door temperaturen tussen de 25 en 35 graden. De **beste reistijd** is tijdens de droge periodes, tussen februari en eind april en half augustus en eind november. Het **prijospel** ligt een stuk lager dan in Nederland, vooral eten en drankjes zijn goedkoop. **Excursies** zijn vaak wel weer aan de prijs vanwege de hoge transport- en brandstofprijzen. Het **binnenland** bezoeken gebeurt eigenlijk altijd georganiseerd, want er

gaan geen regelmatige vluchten – touroperators charteren een toestel bij voldoende animo – en ook boten hebben geen dienstregeling. **Overnachten** kan in lodges – hier is sanitair en een generator voor stroom – of op een kampeerplek in een hangmat. **Activiteiten in de jungle** kunnen bestaan uit wandelingen met uitleg over flora en fauna, korjaaltochten, kajaken, zwemmen en vissen, en een kennismaking met de lokale cultuur tijdens dorpsbezoeken.

FOTO: ADAM WOOLHTJ/COORBIS

FOTO: FRANS LEWIS/MS/HH

FOTO: THUIS HESLENFELD

Natuur & vogels

Delen van de Surinaamse jungle zijn beschermd gebied. Zo is er het **Brownsberg Natuurreservaat** iets ten zuiden van Paramaribo, het **Centraal Suriname Natuurreservaat** in het midden en het **Sipaliwini Natuurreservaat** bij de grens met Brazilië. In het noordwesten ligt het **Bigi Pan** natuurgebied, de grootste lagune van het land en een paradijs voor vogelliefhebbers. Water wordt er afgewisseld door gras, riet en moerasbossen waar lokale

vogelsoorten broeden en vogels uit Noord-Amerika en Canada overwinteren. Diverse lokale touroperators organiseren speciale tours voor vogelaars.

Autorijden voor gevorderden

Autorijden in Suriname is een uitdaging. Er wordt **links** gereden, verkeersborden zijn vaak ver te zoeken, en de wegen zijn soms ronduit spannend. Wie de omgeving van Paramaribo zelf per auto wil verkennen, kan terecht bij internationale autoverhuurders of bij één van

de kleinere lokale bedrijfjes. Deze laatste optie is een stuk goedkoper, maar qua verzekering gelden er andere regels dan bij de grote jongens. Hou er verder rekening mee dat met alle kuilen, gaten en onverharde wegen panne onderweg eerder regel dan uitzondering is.

Vluchten, visa en veiligheid

KLM vliegt vijf keer per week op Paramaribo. Bij een bezoek aan Suriname worden diverse inentingen aangeraden, zie www.lcr.nl. Een visum à € 40,-

is verplicht en verkrijgbaar bij het Surinaamse consulaat. Suriname is zeker geen gevaarlijk land, maar in Paramaribo komen regelmatig berovingen voor. Het is daarom aan te raden na zonsondergang in de stad alleen per auto of taxi te reizen.

FOTO: THUIS HESLENFELD

FOTO: PATRICIA FOGDEN CORBIS

FOTO: THUIS HESLENFELD

FOTO: THUIS HESLENFELD

Foto's vanaf boven met de klok mee: **uitzicht over de rivier vanuit het indianendorpje Palumeu; drie meisjes in het binnenland; aankomst- en vertrekhal van vliegveld Kajana; kleurrijke korjalen; blauwe gifkikker.**

> schap vol koloniale geschiedenis. Ik rij via een hobbelig paadje de natuur in. 'Weg naar Peperpot' staat er op een bordje. Peperpot is een oude koffieplantage die een paar jaar geleden nog volledig overwoekerd was. Inmiddels is de renovatie begonnen, met behulp van subsidie vanuit Nederland. De geschiedenis wordt onder de bladeren vandaan gehaald om van Peperpot, zoals eerder gebeurde met plantage Frederiksdorp, een toeristische trekpleister te maken.

Wie hier fietst – hét vervoermiddel voor een verkenning van Paramaribo's overkant – komt langs plantages met namen als Voorburg en Mariënborg. Als ik bij Fort Nieuw Amsterdam een stop inlas, zegt een voorbijganger dat ik me hier vast thuis voel. Ik kijk hem vragend aan en hij wijst naar het fort: "Gebouwd van Hollandse bakstenen!" Ik vertel hem dat ik me hier zeker thuis voel, maar dat dat meer met de sfeer dan met de bakstenen te maken heeft. Hij wil weten wat ik van de president vind. Die president is Desi Bouterse en het blijft een vreemde gewaarwording dat die nu aan de macht is. De vorige keer dat ik hier een aantal maanden woonde, was Venetiaan president. Sommigen klagen over grote prijsstijgingen en toenemende corruptie, anderen dragen hun nieuwe president op handen. Mijn gesprekspartner hoort duidelijk bij de laatste groep.

Het bos in

Behalve in Paramaribo is het nergens in Suriname druk. Zo heeft Nieuw Nickerie, de tweede stad van het land, nog geen tienduizend inwoners. In de kuststrook leven mensen in slaperige dorpjes die vaak niet groter zijn dan wat er langs de weg te zien is. Verder bestaat dit gebied uit uitgestrekte rijstvelden, een soort polderlandschap dat heel Nederlands

aandoet. En dan zijn er nog de plaatsnamen. Groningen is een pittoresk dorp aan de Saramaccarivier; Wageningen ligt rustiek tussen de rijstvelden. Stranden zijn er niet, wel moerassen en mangrovebossen vol reigers, rode ibissen en regenwulpen – en niet te vergeten kaaimannen.

Van een geheel andere orde is het Amazonewoud dat de rest van het land bedekt. Dit ongerepte regenwoud (hier 'het bos' genoemd) is grotendeels ondoordringbaar; de enige manier om ergens te komen is per vliegtuigje of boot.

Dat je hier ver van de bewoonde wereld zit, merk ik als ik een trip maak naar het Boven Surinamegebied, diep in de zuidelijke jungle bij de bovenloop van de Surinamerivier. Deze rivier is vanaf het plaatsje Atjoni de enige weg dieper de jungle in. Dit gedeelte van het binnenland wordt bewoond door marrons, afstammelingen van gevluchte slaven. Het is alsof de tijd hier eeuwen heeft stilgestaan: wassen en douchen gebeurt in de rivier, er is geen elektriciteitsnet noch een supermarkt.

Het Anaula Nature Resort, waar ik overnacht, is een van de tientallen junglelodges in Suriname. Gids Bernard, een marron die in het gebied woont, neemt gasten mee het regenwoud in. Een wereld vol torenhoge bomen, stekelige struiken en lianen, die Bernard duidelijk op zijn duimpje kent, maar waar de gemiddelde westerling hopeloos zou verdwalen. Hij wijst ons een oranje rotshaantje, toekans en apen – ik zie ze pas als ik zijn uitgestoken vinger volg.

We praten juist over het feit dat ik al voor de vijfde keer zijn land bezoek, als zijn mobiel gaat. Sinds kort is dát hier wonderlijk genoeg wel: mobiele telefoonverbinding. Al bellend wijst Bernard op een paar knalblauwe gifkikkers die onder een boom verscholen zitten. Als hij heeft opgehangen, wil hij weten waarom ik zo vaak in Suriname ben. Is het soms de liefde? Ja, maar niet zoals Bernard bedoelt: ik kan dit land gewoon niet loslaten. <

Suriname Experience (11- of 15-daagse rondreis)

In samenwerking met Travel Trend biedt VvAA reisbureau een rondreis door Suriname in internationaal gezelschap. Tijdens deze reis maakt u kennis met Paramaribo en omgeving, het landbouwdistrict Nickerie, en de traditionele leefwijzen in het binnenland.

Programma

Dag 1: Aankomst in Paramaribo.

Dag 2 & 3: Tijdens uw verblijven in de hoofdstad maakt u o.a. een historische stadswandeling, een boottocht over de Commewijnerivier en een fietstocht naar de voormalige plantage Peperpot.

Dag 4: Naar een resort in Overbridge, een geliefd vakantieoord aan de Surinamerivier.

Dag 5: Terug naar Paramaribo.

Dag 6: Dag in Paramaribo.

Dag 7: Via Groningen naar het district Nickerie, met o.a. een boottocht naar de Bigi Pan lagune, een belangrijk fourageergebied voor watervogels, en een bezoek aan polders en rijstvelden.

Dag 8: Nieuw Nickerie.

Dag 9: Nieuw Nickerie - Paramaribo.

Dag 10: Per korjaal zakt u de Surinamerivier af naar Anaula.

Dag 11 & 12: Korjaaltochten en wandelingen door het regenwoud.

Dag 13: Anaula - Paramaribo.

Dag 14: Paramaribo.

Dag 15: Einde van de reis.

Prijs p.p.

11 dagen/10 nachten: vanaf € 896,-

15 dagen/14 nachten: vanaf € 1282,-

Inclusief

Rondreis volgens programma inclusief transfers, excursies en entrees, overnachtingen in (naar keuze) eersteklasse/middenklasse hotels of middenklasse hotels, 10 x ontbijt, 3 x lunch, 1 x diner (11 dagen) of 14 x ontbijt, 7 x lunch, 4 x diner (15 dagen), non-alcoholische drankjes in het Anaula Nature Resort, diensten van Nederlandssprekende gidsen tijdens excursies.

Bijzonderheden

Geldig van 1 november 2011 t/m 31 maart 2012. Wekelijks vertrek. Bij de 11-daagse rondreis worden alleen dag 1 t/m 9 en dag 14 t/m 15 uitgevoerd. Uw (internationale) reisgezelschap kan per onderdeel wijzigen. Niet inbegrepen zijn de vliegpreis, eventueel facultatieve excursies, overige maaltijden, drankjes en fooien.

Reserveringen

Voor meer info en boekingen: www.vvaareisbureau.nl of 030 247 48 97.